

Thema 4 De Tweede Wereldoorlog

Samenvatting

Onrust in Duitsland

In 1918 was na vier jaar de Eerste Wereldoorlog voorbij. Duitsland, die de oorlog begonnen was, moest enorme herstelbetalingen doen. Duitsland raakte in een diepe crisis. De mensen in Duitsland waren woedend op de regering die het verdrag had getekend en de oorzaak was van de problemen. Adolf Hitler speelde op deze gevoelens in. Hij beloofde van Duitsland weer een trots en sterk land te maken en een einde te maken aan de armoede. De NSDAP werd de grootste partij van Duitsland. De leden van de NSDAP noemden zich nazi's. Al snel werden andere politieke partijen verboden. Hitler trok alle macht naar zich toe. Hitler vond het Duitse volk het beste volk op aarde. Joden waren in zijn ogen minderwaardig en ook de oorzaak van de ellende in Duitsland. Toen de nazi's aan de macht kwamen, werden er discriminerende wetten ingevoerd. Anne Frank was een Joods meisje uit Frankfurt am Main. Toen duidelijk werd wat de wetten betekenden voor Joden, besloot de vader van Anne met zijn gezin te vluchten naar Amsterdam.

Oorlog!

Hitler wilde van Duitsland weer een groot, machtig rijk maken. Hij versterkte het leger en bouwde de wapenindustrie weer op. In 1939 viel het Duitse leger Polen binnen. Engeland en Frankrijk verklaarden Duitsland de oorlog. Nederland wilde net als in de Eerste Wereldoorlog neutraal blijven. Maar in mei 1940 werd ook Nederland aangevallen. Het leger bood nog weerstand, maar de Duitsers waren sterker. Na het bombardement op Rotterdam gaf Nederland zich over. In het begin dachten de Nederlanders dat het nog wel mee zou vallen met de bezetting. Maar al snel kon je niet meer zeggen of schrijven wat je wilde, en pikten de Duitsers alles in wat bruikbaar was. De leden van de NSB werkten met de nazi's samen. Een kleine groep mensen verzette zich tegen de nazi's. Maar de meesten deden niets, ze probeerden er het beste van te maken. Ook hier kwamen wetten tegen Joden. Mensen uit het verzet hielpen Joden om onder te duiken. De meeste Joden die in Nederland woonden, werden opgepakt door de Duitsers.

Het achterhuis

Ook voor Anne Frank en haar familie werd het te gevaarlijk. Ze besloten onder te duiken in een ruimte achter het bedrijf van vader Otto Frank. Anne Frank was toen 13 jaar. De familie Frank deelde het onderduikadres met nog vier andere Joden. Samen leven in zo'n kleine ruimte, bang zijn en nooit naar buiten mogen was heel moeilijk. Anne vond troost in het schrijven in haar dagboek. Ze wilde later schrijfster worden. Op 4 augustus 1944 werd het onderduikadres verraden. Alle onderduikers werden opgepakt en naar een concentratiekamp afgevoerd. Alleen vader Otto overleefde de oorlog. Miep Gies, die de onderduikers altijd had geholpen, gaf Otto de dagboeken van Anne, die ze had gevonden in het achterhuis. Otto Frank besloot het dagboek te publiceren. Het werd wereldberoemd.

Begrippen

crisis	Tijd waarin het erg slecht gaat. Na de Eerste Wereldoorlog raakte Duitsland in een crisis.
Adolf Hitler	Leider van de nazi-partij. Hij probeerde de mensen nog bozer te maken na de Eerste Wereldoorlog. Hij wilde van Duitsland weer een machtig land maken. Hij wilde de Joden uit Duitsland weg hebben.
nazi's	Leden van de partij van Hitler. De nazi's kregen de macht in Duitsland. Andere partijen werden verboden.
Joden	Volk waarvan de mensen in heel Europa woonden. Joden kregen van Hitler de schuld van alles wat mis ging in Duitsland.
Anne Frank	Joods meisje dat tijdens de Tweede Wereldoorlog met haar familie onderdook in het achterhuis. Het achterhuis werd ontdekt en Anne stierf in een concentratiekamp. Annes dagboek werd wereldberoemd.
Tweede Wereldoorlog	Oorlog in de wereld van 1939 tot 1945.
bezetting	Tijd dat de Duitsers de baas waren in Nederland. De bezetting duurde van 1940 tot 1945.
verzet	Groep mensen in Nederland die alles deed om de Duitsers dwars te zitten. Lid zijn van het verzet was heel gevaarlijk.
onderduiken	Je verstoppen voor de Duitsers.
achterhuis	De schuilplaats in Otto Franks bedrijf waar Anne Frank en haar familie waren ondergedoken.
concentratiekamp	Kamp waarin Joden en tegenstanders van Hitler werden opgesloten. De meeste mensen overleefden het concentratiekamp niet.

Les 1 Onrust in Duitsland

- Na de Eerste Wereldoorlog ging het heel slecht met Duitsland.
- Hitler beloofde de Duitsers dat hij een einde zou maken aan de armoede. De partij van Hitler kreeg alle macht in Duitsland.
- Hitler had een hekel aan Joden. Hij wilde geen Joden in Duitsland en maakte wetten tegen Duitse Joden.
- De Joodse Anne Frank vluchtte met haar familie naar Amsterdam.

Les 2 Oorlog!

- In mei 1940 werd Nederland bezet door de Duitsers.
- Er kwamen strenge regels in Nederland. Veel spullen van Nederlanders werden afgepakt.
- Veel mensen in Nederland deden niets dan wachten tot de oorlog voorbij was. Sommige anderen werden lid van de NSB. Een kleine groep ging in het verzet.
- Driekwart van de Joden werd opgepakt. Sommige Joden konden onderduiken.

Les 3 Het achterhuis

- Tijdens de Tweede Wereldoorlog konden sommige Joden op tijd onderduiken.
- Anne Frank dook met haar familie onder in het achterhuis, in Amsterdam.
- In 1944 werd het achterhuis ontdekt. Alle onderduikers werden opgepakt. Alleen Otto Frank, de vader van Anne, overleefde de oorlog. De andere onderduikers stierven in een concentratiekamp.
- Anne Frank schreef een dagboek over de tijd dat ze moest onderduiken. Dat boek werd wereldberoemd.

STAP 2 Begrippen

crisis

Tijd waarin het erg slecht gaat. Na de Eerste Wereldoorlog raakte Duitsland in een crisis.

Adolf Hitler

Leider van de nazi-partij. Hij probeerde de mensen nog bozer te maken na de Eerste Wereldoorlog. Hij wilde van Duitsland weer een machtig land maken. Hij wilde de Joden uit Duitsland weg hebben.

nazi's

Leden van de partij van Hitler. De nazi's kregen de macht in Duitsland. Andere partijen werden verboden.

Joden

Volk waarvan mensen in heel Europa woonden. Joden kregen van Hitler de schuld van alles wat mis ging in Duitsland.

Anne Frank

Joods meisje dat tijdens de Tweede Wereldoorlog met haar familie onderdook in het achterhuis. Het achterhuis werd ontdekt en Anne stierf in een concentratiekamp. Annes dagboek werd wereldberoemd.

Tweede Wereldoorlog

Oorlog in de wereld van 1939 tot 1945.

bezetting

Tijd dat de Duitsers de baas waren in Nederland. De bezetting duurde van 1940 tot 1945.

verzet

Groep mensen in Nederland die alles deed om de Duitsers dwars te zitten. Lid zijn van het verzet was heel gevaarlijk.

„VRIJ NEDERLAND“

onderduiken

Je verstoppen voor de Duitsers.

achterhuis

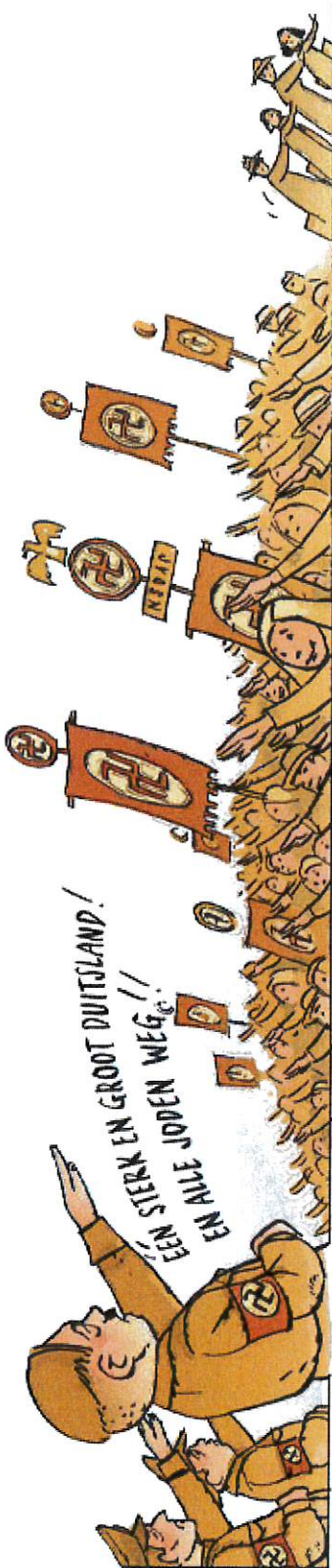
De schuilplaats in Otto Franks bedrijf waar Anne Frank en haar familie waren ondergedoken.

concentratiekamp

Kamp waarin Joden en tegenstanders van Hitler werden opgesloten. De meeste mensen overleefden het concentratiekamp niet.

HET GING HEEL SLECHT MET DUITSLAND NA DE EERSTE WERELDOORLOG. IN 1933 KREEG DUITSLAND EEN NIEUWE LEIDER: ADOLF HITLER.

IN MEI 1940 VIELEN DE DUITERS NEDERLAND BINNEN. ZE MAAKTEN STRENGE REGELS EN PAKTEN VEEL SPULLEN AF.

SOMMIGE MENSEN DEDEN NIETS, SOMMIGEN BODEN VERZET EN ANDEREN HIELPEN DE DUITERS.

DRIEKWART VAN DE JODEN WERD OEGEPAKT. SOMMIGE JODEN KONDEN ONDERDUIKEN.

ZD OOK ANNE FRANK IN HET ACHTERHUIS, WAAR ZE EEN DAGBOEK SCHREEF.

IN 1944 WERDEN ZE ONTDEKT EN ALLEEN ANNES VADER OVERLEEFDE HET CONCENTRATIEKAMP.

